

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2022, NUMMER 162

Datum	19 oktober 2022
Van	College B&W
Behandeld door	G.van Leeuwen
Doorkiesnummer	14030
E-mailadres	gijs.van.leeuwen@utrecht.nl
Kenmerk	10546850
Beleidsveld	Wmo en Welzijn

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2022 nummer 162 van Nadia Stylianou (D66), Ingeborg Hornsveld (Groenlinks), Ruud Maas (Volt), Ilse Raaijmakers (PvdA) van 23 september 2022 over WMO-ondersteuning bij gehandicapt ouderschap. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Heeft het college zicht op hoeveel WMO aanvragen over gehandicapt ouderschap gaan?

Antwoord 1

Er wordt bij de buurtteams niet geregistreerd of hulp aangevraagd wordt door ouders met een beperking. Navraag leert dat er niet veel aanvragen zijn vergelijkbaar met de genoemde casus. Er komen wel regelmatig vragen m.b.t. overbelasting van ouders bij de zorg voor eigen kind vanwege chronische ziekten, zoals bijv. fibromyalgie of lvb. Een en ander heeft invloed op de mate van veerkracht van ouders, waarbij altijd maatwerk nodig is per unieke situatie. Gehandicapt ouderschap is voor iedereen anders.

Vraag 2

Bij de groep aanvragers is soms verwarring dat er geen gelijke toekenningen worden gedaan op vergelijkbare casuïstiek. Is het college eens dat de vorm van zorg anders kan zijn maar dat het moet vaststaan dat gehandicapte ouders zorg krijgen?

Antwoord 2

We zijn het eens dat gehandicapte ouders recht hebben op zorg en ondersteuning als dat nodig is, dat staat vast. Gehandicapt ouderschap is zoals hierboven reeds benoemd, voor iedereen anders. Niet iedere gehandicapte ouder heeft ondersteuning of zorg nodig (vanuit de WMO) en ook niet iedereen in dezelfde mate. Gezien de diversiteit in deze situaties van de gezinnen en hun oplossingsmogelijkheden zullen oplossingen ook altijd maatwerkoplossingen zijn. Die oplossing is niet alleen afhankelijk van de handicap van de ouder om te bepalen welke zorg nodig is. De Wmo schrijft voor dat niet alleen de hulpvraag en beperkingen een rol spelen bij de afweging of een voorziening ingezet moet worden, maar ook juist de eigen mogelijkheden en de mogelijkheden

binnen het netwerk en de bestaande voorzieningen in het individuele geval. Bij het bepalen wat nodig is volgen we een gerechtelijk stappenplan, op basis van jurisprudentie over de Wmo en de Jeugdwet van de Centrale Raad van Beroep. Dat stappenplan bepaalt hoe een onderzoek in dat kader moet worden opgebouwd en welke stappen daarin gezet moeten worden. Aan de hand van die stappen worden beperkingen, hulpvraag en mogelijkheden in het concrete geval in kaart gebracht en wordt duidelijk wat we daar nog aanvullend op moeten organiseren. Het volgen van dit stappenplan leidt tot een gedegen onderzoek en het heeft als oogmerk dat er per geval maatwerk op de concrete situatie wordt afgestemd. Daarom kan het zijn dat ook als een handicap van twee ouders vergelijkbaar lijkt, dat dus nog niet wil zeggen dat de ondersteuning hetzelfde moet zijn in het ene en in het andere gezin. Bepalend is daarbij dus wat de ouder zelf lukt met diens partner en het netwerk, wat er aan voorliggende voorzieningen is om zo de afweging te maken wat er nodig is aan ondersteuning in het gezin. De zorgbehoefte kan daarbij ook veranderen naar mate bijvoorbeeld de leeftijd c.q. zelfstandigheid van de kinderen verandert. Het is dus niet alleen afhankelijk van de handicap van de ouder welke zorg die krijgt.

Vraag 3

De gemeente Utrecht is in verschillende rechtszaken over gehandicapt ouderschap betrokken geweest, welke gevolgen heeft de gemeente aan deze jurisprudentie verbonden?

Antwoord 3

Er is bij ons maar één concrete rechtszaak over dit onderwerp bekend. Daarin zijn partijen er gedurende de procedure samen uitgekomen en daarom is er ook geen sprake van een rechterlijke uitspraak of jurisprudentie. Dit is de zaak die ook door de vragenstellers is benoemd. Het kan zijn dat er wel meer zaken zijn, wij registeren zaken niet onder de noemer 'gehandicapt ouderschap' of 'ouderschap met een beperking'. Bij navraag bij Bezwaar en Beroep is één beslissing op bezwaar bekend. Hierop is geen beroep ingesteld. Voor wat betreft de jurisprudentie verwijzen wij u naar het antwoord op vraag 2.

Vraag 4

In eerdere communicatie over het onderwerp werd genoemd dat in het kader van jeugdhulp, de Wmo, Jeugdwet en het beleid niet verhinderen om ondersteuning/hulp mogelijk te maken. Jeugdhulp is echter pas aan de orde als er een probleem wordt geconstateerd met een kind. Andersom mag er natuurlijk nooit een belemmering zijn om jeugdhulp wel in te zetten op het moment dat dat nodig blijkt te zijn voor het welzijn van het kind. Is het college met de indieners eens dat gehandicapt ouderschap gaat om reguliere omgang met en opvoeding van het eigen kind en dus niet vanuit jeugdhulp benaderd moet worden?

Antwoord 4

We zetten het kind en diens gezin centraal. Vanuit daar kijken we wat er nodig is en het beste past. Wanneer er kinderen bij betrokken zijn, is het buurtteam Jeugd&Gezin aan zet en schakelen zij in overleg met buurtteam sociaal waar nodig WMO-voorzieningen in. Als een ouder als gevolg van de beperking aanvullende hulp nodig heeft, dan valt dat inderdaad niet onder (aanvullende)jeugdhulp.

Vraag 5

Is het college met de indieners eens dat een gehandicapte ouder ook recht heeft om zelf voor het kind te zorgen en dat de beschikbaarheid van kinderopvang en de hulp van familieleden een WMO-aanvraag niet in de weg mag staan?

Antwoord 5

Als een ouder een hulpvraag bespreekt met het buurtteam dan wordt - zie vraag 2- onderzoek gedaan, daarbij wordt het gezin betrokken bij wat er nodig is en wat het netwerk daarin kan doen en wat voorliggende voorzieningen zijn op ondersteuning via de WMO of Jeugdwet. Een inzet vanuit deze wetten zal hierop aanvullend zijn. We zien ook dat dit in de jurisprudentie van de laatste jaren

wordt bevestigd en bekrachtigd, namelijk we ondersteunen waar de eigen mogelijkheden en het voorliggend veld niet meer toereikend zijn. Maar hierbij wordt ook uitgegaan van wat in het belang van het kind en het gezin nodig is. Daarbij kan dus ook besloten worden dat het netwerk en kinderopvang niet toereikend zijn en een maatwerkvoorziening nodig. Dat betekent dat niet iedere gehandicapte ouder per definitie recht heeft op een maatwerkvoorziening. Daarbij redden vele ouders met een handicap het goed zonder hulp via de WMO.

Vraag 6

Kan een persoon met een beperking die zwanger is of in een adoptieproces zit, al starten met de WMO-aanvraag zodat zij zodra het kind er is, direct passende hulp kunnen krijgen?

Antwoord 6

Ja dit kan en we raden het ook specifiek aan om dit zo vroeg mogelijk te doen.

Vraag 7

Wij krijgen signalen dat sommige Utrechters moeite hebben met informatie vinden over ondersteuning bij gehandicapt ouderschap. Dat kan ervoor zorgen dat personen met een beperking die een kindwens hebben en gehandicapte ouders niet weten wat zij mogen verwachten van de gemeente en zo gezinsuitbreiding afhouden. Kan het college toezeggen duidelijke informatie beschikbaar te maken (via de website en buurtteams) over het recht op ondersteuning bij gehandicapt ouderschap voor (toekomstige) gehandicapte ouders?

Antwoord 7

Wij vinden toegankelijke dienst- en hulpverlening voor alle inwoners van Utrecht erg belangrijk. Met een ondersteuningsvraag kunnen inwoners bij de buurtteams Utrecht terecht. Zij zijn er voor vragen over zeer uiteenlopende onderwerpen, ook als een handicap belemmert bij het uitvoeren van het ouderschap. Ze bieden maatwerk dus kunnen naast informeren, indien nodig, zoals aangegeven ook een WMO-voorziening toekennen. Ook de huisartsen in Utrecht weten waar het buurtteam voor is en kunnen de ouder op het buurtteam wijzen. Bij vragen over opvoeden en opgroeien kan men ook terecht bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) terecht.

Vraag 8

Als een WMO-aanvraag wordt afgewezen in het algemeen maar specifiek ook voor gehandicapt ouderschap, hoe ondersteunt de gemeente de aanvrager om tot een succesvolle aanvraag te komen? Hoe denkt de gemeente mee?

Antwoord 8

Samen met de inwoner zoekt het buurtteam naar een passende oplossing. Zij helpen en begeleiden mensen en willen er voor hen zijn. Dat betekent niet dat altijd iedere vraag om een maatwerkvoorziening of iedere omvang van de vraag wordt gehonoreerd. De gemeente heeft de buurtteammedewerkers gemandateerd om de toekenning van aanvullende hulp te doen. Als iemand het niet eens is met de uitkomst van het onderzoek of het besluit dan kan men in bezwaar bij de gemeente. Als dit onderzoek niet tot een passende oplossing leidt in de ogen van de inwoner, dan is het ook mogelijk om ondersteuning te vragen bij een onafhankelijk clientondersteuner van U Centraal. Zij kunnen meekijken of het proces op de juiste manier verlopen is en of inwoners daarin hebben gekregen waar ze recht op hebben.

Vraag 9

Hoe zorgt het college dat buurtteams en WMO-consulenten goed op de hoogte zijn van de kaders omtrent gehandicapt ouderschap? Hoe wordt er lering getrokken als organisatie zodat tegenstrijdige uitkomsten van beslissingen kunnen worden voorkomen?

Antwoord 9

Gezien de diversiteit in deze situaties, zoals hierboven reeds benoemd, zullen oplossingen vrijwel altijd maatwerkoplossingen zijn. Bijzondere casussen, in de brede zin, worden in de uitvoering regelmatig besproken in casus-overleggen om hier lering uit te trekken.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Schriftelijke vragen WMO-ondersteuning bij gehandicapt ouderschap

23 september 2022

Vragen:

Als gehandicapte ouder heb je recht op ondersteuning bij het ouderschap wanneer zij niet volledig voor hun eigen kind kunnen zorgen. Je kunt dan een beroep doen op de WMO.¹ Helaas ontvangen wij nu signalen vanuit de WMO-cliëntenraad en van een Utrechtse gehandicapte ouder, die een afwijzing heeft gekregen op haar aanvraag, dat dit nog niet helemaal goed gaat.² Wij hebben hierover de volgende vragen:

1. Heeft het college zicht op hoeveel WMO aanvragen over gehandicapt ouderschap gaan?
2. Bij de groep aanvragers is soms verwarring dat er geen gelijke toekenningen worden gedaan op vergelijkbare casuïstiek. Is het college eens dat de vorm van zorg anders kan zijn maar dat het moet vaststaan dat gehandicapte ouders zorg krijgen?
3. De gemeente Utrecht is in verschillende rechtszaken over gehandicapt ouderschap betrokken geweest, welke gevolgen heeft de gemeente aan deze jurisprudentie verbonden?
4. In eerdere communicatie over het onderwerp werd genoemd dat in het kader van jeugdhulp, de Wmo, Jeugdwet en het beleid niet verhinderen om ondersteuning/hulp mogelijk te maken. Jeugdhulp is echter pas aan de orde als er een probleem wordt geconstateerd met een kind. Andersom mag er natuurlijk nooit een belemmering zijn om jeugdhulp wel in te zetten op het moment dat dat nodig blijkt te zijn voor het welzijn van het kind. Is het college met de indieners eens dat gehandicapt ouderschap gaat om reguliere omgang met en opvoeding van het eigen kind en dus niet vanuit jeugdhulp benadert moet worden?
5. Is het college met de indieners eens dat een gehandicapte ouder ook recht heeft om zelf voor het kind te zorgen en dat de beschikbaarheid van kinderopvang en de hulp van familieleden een WMO-aanvraag niet in de weg mag staan?
6. Kan een persoon met een beperking die zwanger is of in een adoptieproces zit, al starten met de WMO-aanvraag zodat zij zodra het kind er is, direct passende hulp kunnen krijgen?
7. Wij krijgen signalen dat sommige Utrechters moeite hebben met informatie vinden over ondersteuning bij gehandicapt ouderschap. Dat kan ervoor zorgen dat personen met een beperking die een kinderwens hebben en gehandicapte ouders niet weten wat zij mogen verwachten van de gemeente en zo gezinsuitbreiding afhouden. Kan het college toezeggen duidelijke informatie beschikbaar te maken (via de website en buurtteams) over het recht op ondersteuning bij gehandicapt ouderschap voor (toekomstige) gehandicapte ouders?

¹ Dit is neergelegd in het VN-verdrag handicap, Lid 23.2 (https://wetten.overheid.nl/BWBV0004045/2016-07-14#Verdrag_2) en de uitkomst van een [uitkomst van een rechtszaak](#)

² Zij schrijft hierover in [dit artikel](#)

1. Als een WMO-aanvraag wordt afgewezen in het algemeen maar specifiek ook voor gehandicapt ouderschap, hoe ondersteunt de gemeente de aanvrager om tot een succesvolle aanvraag te komen? Hoe denkt de gemeente mee?
2. Hoe zorgt het college dat buurtteams en WMO-consulenten goed op de hoogte zijn van de kaders omtrent gehandicapt ouderschap? Hoe wordt er lering getrokken als organisatie zodat tegenstrijdige uitkomsten van beslissingen kunnen worden voorkomen?

Gesteld door:

- Nadia Stylianou, D66
- Ingeborg Hornsveld, GroenLinks
- Ruud Maas, Volt
- Ilse Raaijmakers, PvdA